

ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการและค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี :
กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ยวดี สดใส

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบัญชี

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ขวดี สดใส ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บัญชีมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์สุชาติ เหล่าปรีดา) อาจารย์ที่ปรึกษา

คณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์สุชาติ เหล่าปรีดา) ประธาน

.....
(ดร.ศิริดา จารุตกานนท์) กรรมการ

.....
(ดร.สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ) กรรมการ

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยวอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี นนทศักดิ์)
วันที่ 7 เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รศ.สุชาติ เหล่าปรีดา อาจารย์ที่ปรึกษา
งานนิพนธ์ และ ดร.ศิรดา จารุตกานนท์ ตลอดจนคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์และคณาจารย์
ทุกท่าน ซึ่งได้แก่ ดร.สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ ดร.ศิลป์ชัย ปวีณพงษ์พัฒน์ และ ดร.อิสราภรณ์
พลนารักษ์ ที่กรุณาให้กำลังใจและคำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง และตรวจสอบแก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงและ
ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ทุกท่านที่ให้คำแนะนำเพิ่มเติมจนทำให้งานนิพนธ์
ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมารดา บิดาและทุกคนในครอบครัว ที่ให้การสนับสนุนและเป็น
กำลังใจด้วยดีตลอดมา รวมถึงพี่น้อง บุญเพท วรธนาภวณา ธนพรรณ พูนศรีธนาภูส กิตติ
ทัพนูน สมขวัญ ชื่นอารมณ์ เพื่อน ๆ และท่านอื่น ๆ ที่มีได้เอื้อนามในที่นี้ ที่มีส่วนช่วยให้กำลังใจ
และให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ จนทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ยุวดี สดใส

52920276: สาขาวิชา: การบัญชี; บช.ม. (การบัญชี)

คำสำคัญ: โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการ/ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี/ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ยวดี สดใส: ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการและค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (THE RELATION OF GOVERNANCE STRUCTURE AND EXTERNAL AUDIT FEE: EVIDENCE FROM THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: สุชาติ เหล่าปรีดา, บช.ม. 53 หน้า. ปี พ.ศ. 2554.

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างการกำกับกิจการและค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จุดประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางด้านสัดส่วนการถือหุ้น โดยผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 อันดับแรก สัดส่วนการถือหุ้นโดยผู้บริหารและผู้มีอำนาจควบคุม สัดส่วนกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี ต่อจำนวนเงินค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยจัดเก็บข้อมูลจากงบการเงิน รายงานประจำปี และแบบสรุปข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของกลุ่มตัวอย่างบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2550-2552 จำนวน 567 ข้อมูล จาก 189 บริษัท รวมทั้งวิเคราะห์ผลทางสถิติโดยใช้สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95%

ผลการศึกษาพบว่า สัดส่วนการถือหุ้นโดยผู้บริหารและผู้มีอำนาจควบคุม สัดส่วนกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของงานวิจัยโดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

52920276: MAJOR: ACCOUNTING; M.ACC.(ACCOUNTING)

KEYWORDS: GOVERNANCE STRUCTURE / EXTERNAL AUDIT FEE / THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND

YUVADEE SODSAI: THE RELATION OF GOVERNANCE STRUCTURE AND EXTERNAL AUDIT FEE: EVIDENCE FROM THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND, ADVISOR: SUCHART LAOPREEDA, M.Acc. 53 P. 2011.

The research is aim to explore the relationship between Governance Structure and External Audit Fee of listed companies in Thailand from the Stock Exchange of Thailand. The purposes of this research are studied about relationships of factors as the proportion of shares owned by top five shareholders, the proportion of shares owned by the directors and controllers, the proportion of non-executive directors to total directors and CG rating. Samples of this study are collected from 189 listed companies in the Stock Exchange of Thailand year 2007-2009, totally 567 samples. The study collects secondary data from Annual Reports, Financial Statements and 56-1 Forms of these companies during the year 2007-2009. The quantitative data was analyzed using multiple regression analysis at 95% confidence.

The results show that the proportion of shares owned by the directors and controllers, the proportion of non-executive directors to total directors are significant to audit fee in negative manners at significant level 0.05 as in the assumption of the research.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
สมมติฐานของการวิจัย.....	2
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการสอบบัญชี.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีตัวแทน.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี.....	14
โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการที่ดี.....	15
กลไกด้านคณะกรรมการและโครงสร้างการถือหุ้นในการกำกับดูแลกิจการที่ดี.....	18
บทบาทของการสอบบัญชีในการกำกับดูแลกิจการ.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
สรุปงานวิจัยในอดีต.....	27

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	28
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	29
ขนาดของตัวอย่าง.....	29
วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
ตัวแปรและการวัดค่า.....	32
การทดสอบสมมติฐาน.....	33
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
4 ผลการวิจัย.....	36
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	36
การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา.....	37
ปัจจัยที่มีผลต่อค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี.....	39
สรุปผลการศึกษา.....	46
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	47
สรุปผลการวิจัย.....	47
อภิปรายผลการวิจัย.....	48
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้.....	50
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	50
บรรณานุกรม.....	51
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	53

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เปรียบเทียบปัจจัยด้านกิจการของลูกค้ากับปัจจัยด้านสำนักงานสอบบัญชี.....	10
2	จำนวนตัวอย่างข้อมูลบริษัทที่นำมาใช้ในการศึกษา.....	29
3	กลุ่มตัวอย่างบริษัทโดยแยกประเภทตามกลุ่ม/ หมวดอุตสาหกรรม.....	30
4	การแจกแจงโดยใช้สถิติพรรณนา.....	36
5	การแจกแจงความถี่ของบริษัทที่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี.....	38
6	การแจกแจงความถี่ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี.....	39
7	ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน.....	41
8	ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ.....	43
9	ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	46
10	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	48

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2	สรุปความสัมพันธ์ของคณะบุคคลหลัก 3 กลุ่ม.....	16
3	บทบาทหน้าที่ของกรรมการบริหารและผู้บริหาร.....	18
4	ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องในกรอบงานการกำกับดูแลกิจการ.....	23

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University